АҨСНҮ

Аху 10 м. Аху 10 м.

№ 39 (77) АСАБША НОІАБР АМЗ 13 РӀЗҮ 1920 ШҮҨУСА-РАӀАН (77) № 39

АГАЗЕҨ „АҨСНҮ“ А—КАНТОРА АҨНҮҬ:

Музку агазеҩ „АҨСНҮ“ хус іаҩуп 40 м.

Агазеҩ азҿ акарреспоненціа аазҩеіуа цҩа сіҭрганы, аҩаад аздаҩак ауп Фҿҭуу. Ас іанҭамла агазеҩ іамаҭам, ірҩахҭуам, інрхҭуаіт. Карандашла акорреспонденціа аҩра зҭалуам. Агаз. „Аҩсну“ адрес:

Сухум, Типографія А. Зайдшера.

Аҭуа, 12 ноіабр.

Европаҿы жларуе іроу зеҿы аҩынчра, аҩсшара рҩахуп; убрі аӀасабала аібаӡра іаҭутҭуіт, рабҩарҩуа ӡҩартҭеіт, ҩынч Ӏанхап ажҭ еҩш рӀан анхара іалагаҩа рҭуіт, аха анхараҿы іаҩушҭуам, іҩынчханҿы іҩынчхауам... Ӏара Ӏгуанҭла, Европаҿы моу, аҩсабараҿы іахакузаалаҿ ҩынчрак зҭалашам Ҿурсҿтҭла ҩынчхаанҭа. Ӏынҩҩарраҩуак арі рдҭрҭцу рҩахуп: аболшевікца еіааіуҩа анҭрбалаҿ, урсҿтҭла аҿаҩҩуа, аӀынҩҩаррахучҩуа іҭалаз інарҭдхуҩхуҩланҭ знҭ аладаҳала, урҩ аҩынжра ргоуа іалагар, урҩ інарҭгуҩаснҭ аб—ҭа мазала рацхҭраара іалагоіт. Убас аҩҭ деіааіреҿы рҭуам, датцах арҿы рҭуам, абарҩуа рҭла аібаӡра ҭҭхуа ҩҩарак ам оузакуа інеіуеіт, азклар аҩ уеібахра іаҿуп; аілагалаҩа хараҿы ірхҭччоіт. Хҭч ча іхаҿы іааҭеіт“ Ӏа аҩсуа жа ҩҭа іалоу дара рҳа ҿы імааіт... Аха уі озку Ӏаҭҭцуп... Лондонҿы агазеҩ ҩҩуа ізларӀоуала аб—ҭа рҿы амлаӡра қалҭеіт, амҿы рҭмам, аҳҩ а і а г о і т. Г е л с і н г ф о р с ҿ азка іӀаӀауала, дук мҭртцук уа іаарласнҭ аб—ҭа ҩҩы-міліонкҭі бжҭшнҭзҩҭі ар абҩар іаҭадҭргҭларцҭ іҭоуп... Лондонҿ іааӨҭуа азка ҭабҭргҭзар, арі азҭнрала аболшевікра аҭцҭхуа ҩҩоіт (аха арі мҭцуп Ӏа Ӏаҭоуп)., уе акумкуа Гелсінгфорсҿ іааӨҭуа азка ҭабҭргҭзар, арі азҭнрала аб—ҭа кр ҿҭла рҭар қалан. Абасоуп озку аусҩуа Ӏшҭргулаҩшҭуа. Аха уі ӀӀеіт Ӏа аусҩуа ҩҩа іадҭрҭр қалап арі амзакала.

ТҨУАРЧАЛҬҬІ АҨБА РАҨА.

Озку аакіҭскіа азкабжҭу ӀаӀаіт, уі шаӀӀоуаз агазеҩҩуа рҭҿҭу іаабоіт Тҭуарчалҭҭі аҩба раҩа Італіаҩҩа ірҭхуӀаіт Ӏа. Уі аху іаанагҭуа, уі іаҩанакҭуа аҿы Ӏ-Аҩсну аконстіҭуціаҿы іҭоуп. Ӏконстітуціа зеҩшрахҭуа еҩш акухап убрҭҿ Ӏшалахухаша... Уі даҭа усҭуп, убрҭі анаҭс, убрі араҩа агара іалагар аҩҭрба мҭа ҭарҩароуп. Уі амҭа ахҭ ахархауа даара іус дҭуп Ӏара Ӏзҭ. Ӏара іахаабуа агазеҩаҿы Очачҭраҿҭі аҩалаҩ ахҭ Жоржоліані іакумзар аҩҭ Уі агуҳаа ікум, аҩҭ даҩзааҭам, іаҩанакҭуа еілкаанҭ імам. Жоржоліані даӀеіт Очамчҭрала уі арара агара қаларазҭ. Уі дзҭҩоу аус даара іус бзіоуп Очамчҭразҭ, ізбан уӀар, усҭан Очамчҭра абаҩуаза ҭарҩароуп, аҩҭба Тҭуарчалҭ Очамчҭранза іҭаларопуп, нас Очамчҭра іазӀашт, афеіда ду аушт. Уі ҭамлакуа

Аҭуаҭа іааргар, убріҭ даара іус бзіоуп: Тҭуарчалҭ аҩҭба Очамчҭранза іанаал іаҭ, нас іхҭіанҭ іҭоу амҭала Аҭуа іаашт, убріала Тҭуарчалҭі Очамчҭреі Аҭуеі рҭбжара аҩҭба мҭа қалоіт, арі Аҩсну зеҿы азҭ ібзіоуп: ҭ—уездк—Кудрҭі Гумусҩеі Аҭуанза аҩҭба мҭа рҭбжалоіт, афеіда дуҿы Ӏ-Аҩсну—Аҭуа нхоіт, аха Аҭуаа макіа акҭ рӀоуа ӀаӀауам, ізмааноу Ӏаздҭрам. Макіа Жоржоліані іакумзар аҩҿы ус іуам арі аҭцхуала Кудрҭ аусдаҿы аізараҩуа ҭаҩцанҭ ауаа алҭхнҭ ҩарҩҭа ізҭрмҭшҩҭуа Ӏаздҭрам. Абрі аҭцкус еіҩіу усс іаҭшҩаҩаша іарбанҭу?! Аҭуааҿы іззҭҩ шҭузеі? „Кумпҭл ача анҭнҩа аіҩа дҭҩусҭуан“ Ӏа Ӏҩуҩа іанҭргалакі аҭшҩаҳ акухап іанаҭшҩалуа Ӏа Ӏаҭоуп. ЕіҩаӀӀоіт, Ӏара Ӏнаҭҩуа еіҭрҭжҭн Ӏашҭоу Ӏаҩбраҩа Ӏҩуҩа іаӀҩҭргоіт, Аҩсну інхоуа зеҿы абрі рхаҿы іааганҭ іанаҭшҩамла.

Д. Г.

ІҭАМЛАША ІҭАМЛАҨ (АЛГАРҨА)

Іҭалҭеіт абрі аамҩазҭ:
Ҭшхеҭа Хҭд дабзҭҿжхан
Аҭма данрҭлаз,
Ерд Ӏаасан іхаҩҭц абаҩ анкҭлахаз
Аршаа—аршааӀа данҭшҭуаз.
Адіан —ҩӀа ҩбала данцоз
ӀасӀан беі канҩала данлҭшҩаз.
СаахрӀнҭ сшааіуаз аӀӀабжҭ гҭеіт.
Іҭалазеі анҭсӀа ірӀеіт:
Аҩрлеіп аҩрлеіп
Анҭха мца іаібашҭн
Рҭфҩаару Хусеіп даргазг.
Арҩмаҭ-іҩа Ҩуасаҩі
Іуан Ҩоҩурҭеі неішҩасцан
Дрҭмхнҭ даазгаіт.
Ҭлаҩс-іҩӀа, Хударҩахуаіҩбҭс.
Ҭазлбаҩ іаҩца, азҭ данрзурмгаз,
Шаршла данрргаз;
Смазараҩуа мачхан,
Ажеіҩшаа срҭӀан,
Шабҭсҩа ҩынҭфазка
Іэнеілҭуаз іансрҩаз,
Анаҩаа—нагҭ срҭӀан
Ҭа хҭнфазка аҩш ансҭрҩаз
Азҭн Ажҿері дансрҩаз.

Ш Хокерба.

АМФАҨҬРА.

(Агітараҿы фба—хҩа Хкла аҩанҭ ірӀоіт).
Зҭда схуарҩамзҭ ҩахҭк дсҭман,
Хараҿ дҭкаҳҿ даарцҭ дҭқан,
Іҩҩуаз ааҩуеіт, іара дҭқам,
ДмаарӀа сҩанҭ сгу шаҩуҭҭлам...
(Деліоу, деліоу рануні!)

Амҭа дащак, дааҩса дҭқан,
Дҭмфахҭцну Ҩара дҭеізар,
Іздруада, ҩӀҭзба ҿанҿашк,
Лаҭцхуала дҭсҭцхҭлхзар?!

Аі, срҭцӀара уі ізҭмгааіт,
Ас Ӏзеіҩлҭрҩзеі іареі сареі?!
Са сҭіхашҩҭн ладҭлпазар,
Еіжагазаап ӀаӀбзара!

Са тҭзхашҩҭз знҭ дхҭнӀҩзарҿҭ,
Ішҩеіхуаҩішрҭ! ілҭеі сҭлҭеі?!
Убрі сӀеітӀа, знҭк дҭзбндаз,
Іареі сареі Ӏнеіҩуҩшҭндаз,

Зеҿы схаршҩнҭ сҭідҳаларҭн
Сгу ірҳшащаз ірдуандарҭн,
Сгуала дуҩуа нҭсхаірҭшҩрҭн,
Жа губзҭҩла Ӏнеіҩа...

Д. Гуліа.

„Шҩа іазхауп“ астатіа аҭцхуала.

Ӏгазеҩ „Аҩсну“ анӨмер 27-ба аҿы М. Аілакҭрба іӨҭіт статіак „шҩа іазхауп“ Ӏа хҭс іаманҭ, уі ацкҭ Д. Аланіа іанҭіӨ, Аілакҭрбаҿы ацкҭ іӨҭуа ҩҭшбаҩа номер рҩҭнза азка неімҭрда ааімҭрдҭеіт. Арі еҩш аімак агазеҩ аҿы ізбаз Ҩоукҭ, дҭук ҭара змамҭз, агазеҩ аҿы азка еімакра іаҭанакҭуаз зҭмдҭрҭуаз дара „ӨҭҩҩаӨҭ іҩоуҿы чан—чанҭ еібафоіт“ рӀеіт. Абрі еҩш ансаӀа абҩааӀа ацкҭ зӨҭр сҩаххҭеіт абрі Ҩчан—чанҭ еібафара шакум, арі аіҩӀара шакум, аха сеаанҭскҭлан сҭқан, даҭаҩҭ далаҩазжандаз, даҭаҩҭ абрі аімак ацҭхуала іҭу іаанагҭуа анҭіҩандаз Ӏа, аха ус. аҩҭ дҭмгҭлт. Ҩоуп, аҩҭк ӨҭҩҩаӨ раҩара Өҩаҩа—хҩаҩа азка ахҭрӀааіт, аха ахҭі ацҭхуеі ҩҩіа іагулҩшнҭ, еі лҭрганҭ азка ахҭрҭмӀааіт. Убрі аӀнҭ сара абрі ацҭх уала Өҩаҩа зка сӀоіт абра

Агазеҩаҿы ажа еімдара аімак, аус арееіуеіт, аус шҩаҩунаргҭлоіт, арі аіҩӀара аҳҭззам. Абарҩ астатіаҩуа рҭшҩаҳ Аілакҭрбеі Аланіеі іччоуа, іхумарҭуа Аҭуа аб улҭуараҿы інеіааіуан...

Шҩа Аілакҭрба іӨҭз аҳ сҭіасҭуеіт. Аілакҭрба іӨҭз астатіа еҩбашаӡам, іҩу іаанагаз, абас ҭалар Аҩсну азҭ еіҩхап зҭіҩуахуз ауп іӨ. Ҩоуп, уі аӀӀарак асовет аҿы іҭоу адепутатҩа рҭус уҩа іҩу іамухонҭ іӨҭуеіт. Ҩаҩа срасҭі, еіжа гасҭі іҩҳазоіт. Убрі азоуп „шҩа іазхоуп“ зҭіӀааурҭ